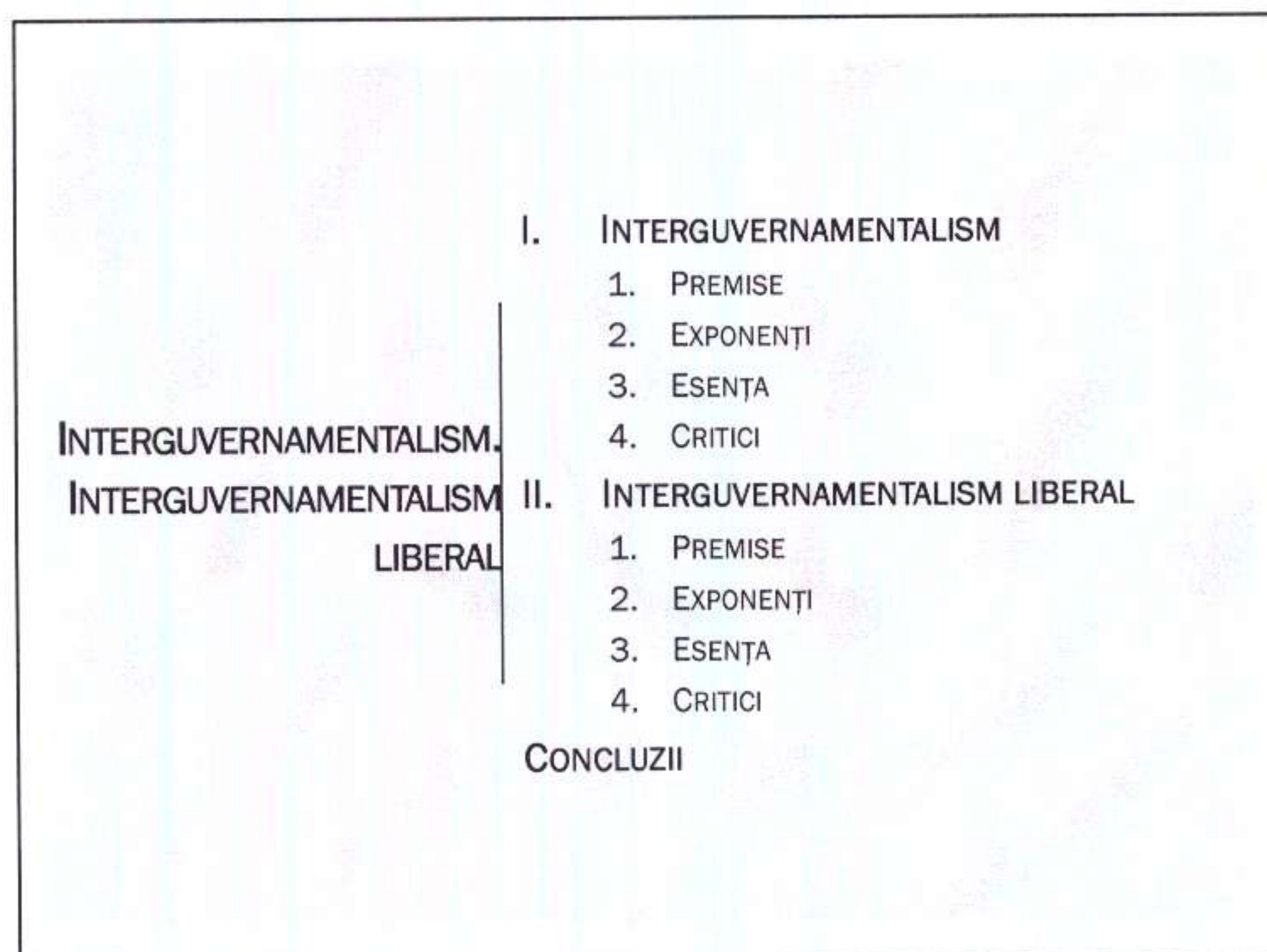
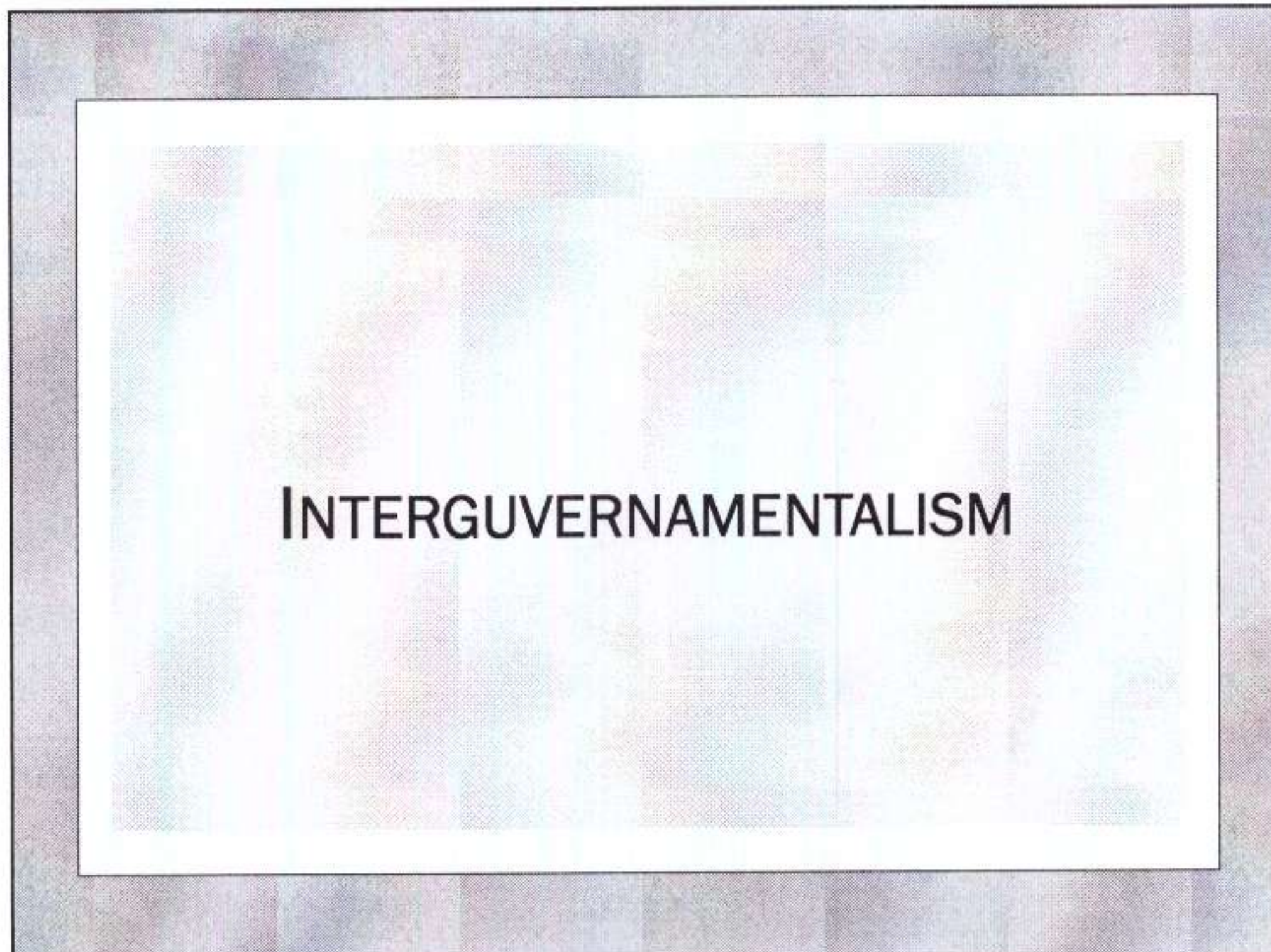

1

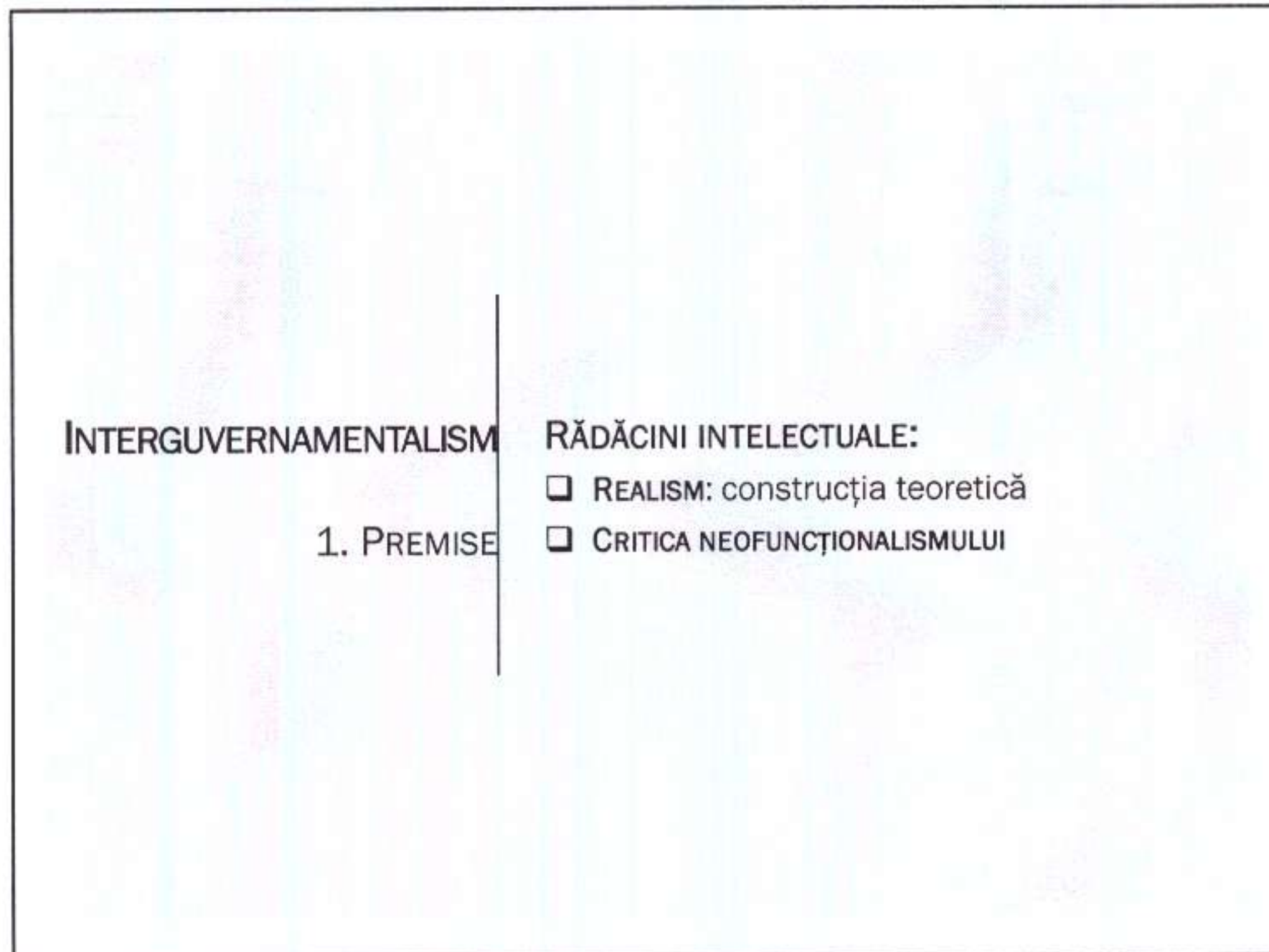
2

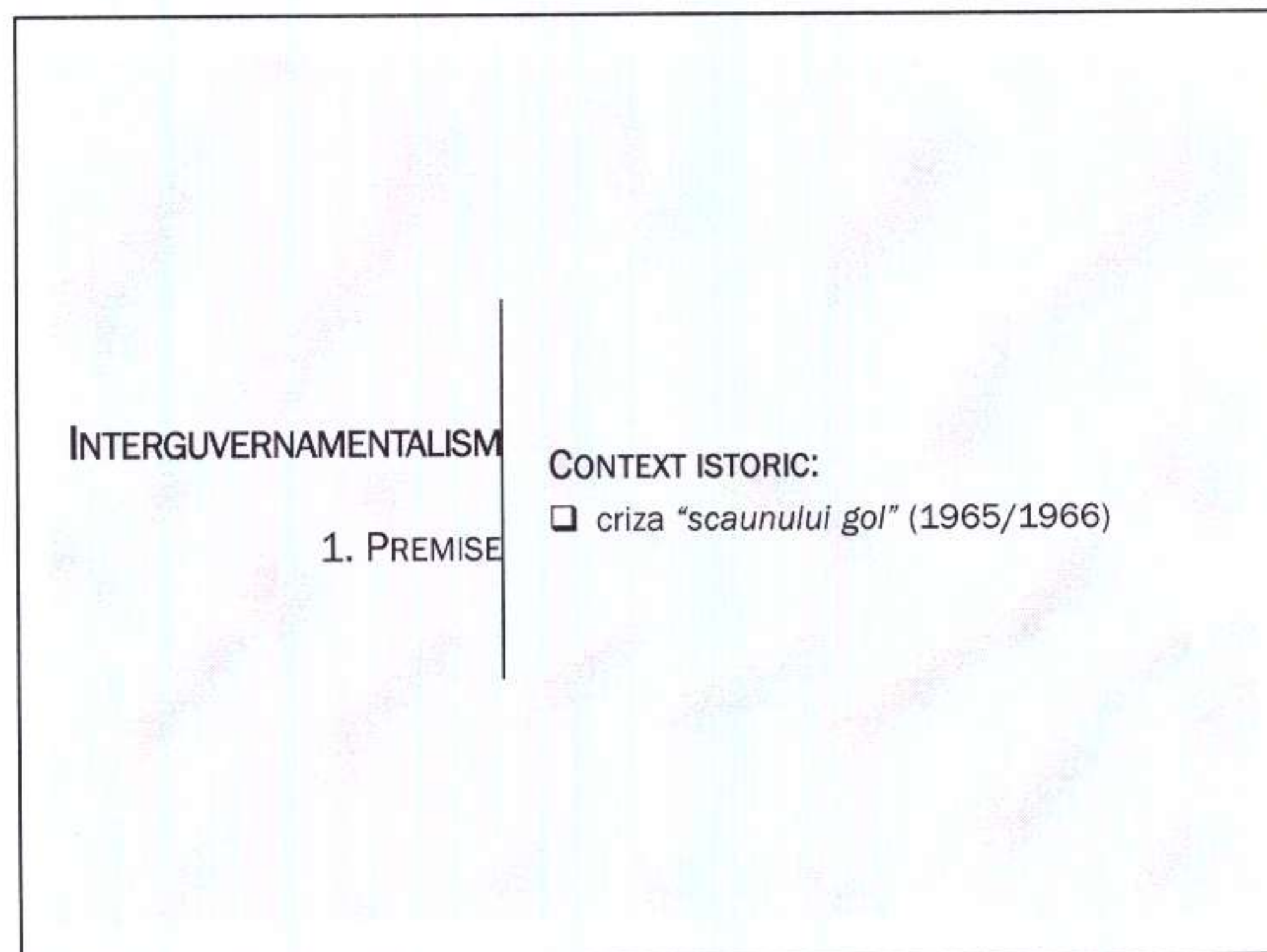
3

4

5

6

INTERGUVERNAMENTALISM

2. EXPONENȚI

STANLEY HOFFMANN (1928-2015)

- ❑ politolog american, născut la Viena, cetățean francez din 1947
- ❑ profesor emerit la Harvard University
- ❑ co-fondator al Consiliului pentru Studii Europene din SUA (1969)
- ❑ contribuții la studiul integrării internaționale:
 - Hoffmann, Stanley. 1966. "Obstinate or Obsolete? The Fate of the Nation-State and the Case of Western Europe" in: *Daedalus. Journal of the American Academy of Arts and Sciences*, 95(3): 862-915.

- ❑ influențat de apropierea de Henry Kissinger, Zbigniew Brzezinski și Samuel Huntington
- ❑ interes pentru a readuce statul național în discuția asupra integrării

7

INTERGUVERNAMENTALISM

2. EXPONENȚI

"Suntem martorii unui soi de competiții între **logica integrării** așa cum a fost propusă de Monnet și analizată de Haas și **logica diversității**, analizată de noi. Conform primeia, dubla presiune a necesității (interdependența dintre țesătura socială care îi va obliga pe oamenii de stat să integreze și acele sectoare care original au fost lăsate necoordonate) și a oamenilor (acțiunea agenților supranaționali) vor restrânge treptat guvernele naționale transformând situațiile existente la nivel național într-una cu cuprindere totală. Într-un asemenea mediu, naționalismul va deveni un exercițiu inutil în anacronism și conștiința națională însăși va deveni, ca să spunem așa, impregnată de recunoașterea unui interes superior în uniune.

./...

Hoffmann, Stanley. 1966. "Obstinate or Obsolete? The Fate of the Nation-State and the Case of Western Europe" in: *Daedalus. Journal of the American Academy of Arts and Sciences*, 95(3), 1966, pp. 881-882.

8

INTERGUVERNAMENTALISM

2. EXPONENȚI

"Logica diversității, prin contrast, fixează marginii gradului în care procesul de "spill-over" poate limita libertatea de acțiune a guvernelor; restricționează domeniul în care operează logica funcțională a integrării la chestiunile ce țin de bunăstare; și, într-adevăr, în măsura în care discrepanțele asupra altor domenii încep să prevaleze asupra laborioasei armonizări în probleme de bunăstare, chiar și chestiunile care țin de această din urmă sferă pot ajunge să fie infectate de dezacordurile care domină celelalte domenii."

Hoffmann, Stanley. 1966. "Obstinate or Obsolete? The Fate of the Nation-State and the Case of Western Europe" in: *Daedalus. Journal of the American Academy of Arts and Sciences*, 95(3), 1966, pp. 881-882.

9

INTERGUVERNAMENTALISM

3. ESENȚA

- integrarea europeană trebuie luată în considerare într-un context global în continuă schimbare
- guvernele naționale controlează natura și ritmul procesului de integrare pentru a putea proteja propriile interese naționale
- integrarea poate viza cel mult domeniile de "low politics" (politici economice, sociale etc.)

10

INTERGUVERNAMENTALISM LIBERAL

11

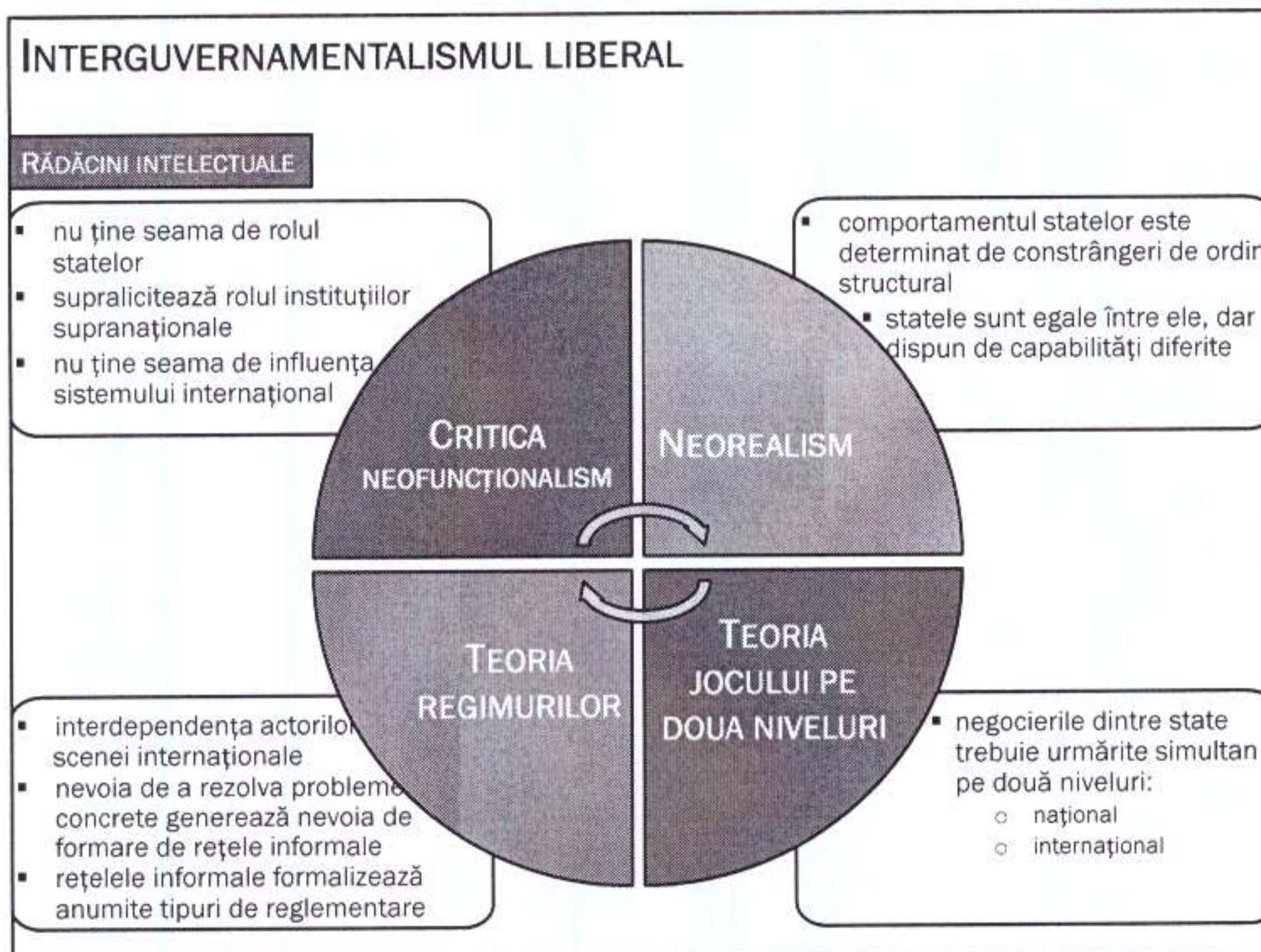
INTERGUVERNAMENTALISM LIBERAL

1. PREMISE

CONTEXT ISTORIC:

- ☐ perioada de euroscleroză din anii '70
- ☐ relansarea procesului de integrare în anii '80 sub impulsul Germaniei și Franței
- ☐ negocierile asupra Actului Unic European
- ☐ negocierile asupra Tratatului de la Maastricht

12

13

INTERGUVERNAMENTALISM LIBERAL

2. EXPONENTI

ANDREW MORAVCSIK

- ☐ 1992-2004 – profesor la Universitatea Harvard
- ☐ din 2004 – profesor la Universitatea Princeton și director al Programului Uniunea Europeană
- ☐ principalele lucrări cu privire la integrarea europeană:
 - Moravcsik, A., *National Preference Formation and Interstate Bargaining in the European Community, 1955-1986*. Harvard: Harvard University Press, 1992.
 - Moravcsik, A., *The Choice for Europe: Social Purpose and State Power from Messina to Maastricht*. London: Routledge, 1988.
 - Moravcsik, A., "Preferences and Power in the European Community: A Liberal Intergovernmentalist Approach," *Journal of Common Market Studies*, vol. 31, no. 4, 1993, p. 473-525.

- ☐ studiul procesului de integrare pe baza analizei procesului de negociere în cinci momente-cheie
- ☐ integrarea poate viza cel mult domeniile de "low politics"

14

INTERGUVERNAMENTALISM

LIBERAL

2. EXPONENȚI

"Motivațiile dominante ale guvernelor în deciziile asupra Comunității Europene studiate aici reflectă nu amenințări sau idealuri geopolitice, ci presiuni în direcția coordonării răspunsurilor politice la oportunitățile de schimburi economice profitabile, în mod special comerț intracomunitar în creștere cu produse industriale și transferuri de capital. Primatul intereselor economice nu condamnă ideologia geopolitică la insignifianță. Prin ele însele, preferințele economice pure ar fi condus spre o zonă de comerț liber pan-europeană puternic instituționalizată flancată de politici de armonizare a regimurilor de reglementare și stabilizării monetare – aranjamente ceva mai intense decât cele promovate prin Zona Europeană de Comerț Liber (EFTA) și Sistemul Monetar European (EMS).

./...

Moravcsik, Andrew, *The Choice for Europe: Social purpose and State Power*, Ithaca, New York: Cornell University Press, 1988, pp. 1-17.

15

INTERGUVERNAMENTALISM

LIBERAL

2. EXPONENȚI

"[...] interesele economice rămân primordiale. Presiunile grupurilor de interese economice au impus politicului constrângeri mai puternice decât preocupările legate de securitate și viziunile ideologice ale politicianilor și opiniei publice. Dacă la un anume factor trebuie să se renunțe, acela tinde să fie geopolitica. În plus, interesele economice determină circumstanțele în care ideologia geopolitică poate ajunge să influențeze politica. Doar acolo unde interesele economice au fost slabe, difuze sau insuficient articulate pot ajunge să fie tentați politicianii naționali să dea frâu tentației de a lua în considerare obiective geopolitice."

Moravcsik, Andrew, *The Choice for Europe: Social purpose and State Power*, Ithaca, New York: Cornell University Press, 1988, pp. 1-17.

16

<p>INTERGUVERNAMENTALISM</p> <p>LIBERAL</p> <p>3. ESENȚA</p>	<p>IPOTEZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ un comportament rațional al statelor ☐ guvernele naționale controlează natura și ritmul procesului de integrare ☐ convergența intereselor naționale reprezintă o condiție a integrării ☐ cooperarea dintre state are la bază cel mai mic numitor comun ☐ funcționalismul poate susține integrarea economică, dar este prea instabil pentru a putea susține integrarea politică
--	--

17

<p>INTERGUVERNAMENTALISM</p> <p>LIBERAL</p> <p>3. ESENȚA</p>	<p>PROIECTUL DE CERCETARE (1):</p> <p>RESEARCH QUESTIONS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ce anume determină formarea preferințelor naționale: interesele economice sau interesele geopolitice? ☐ Ce influențează negocierile dintre state: interdependența asimetrică dintre ele sau acțiunea factorilor supranaționali? ☐ Ce motivează preferințele instituționale: aspirații federaliste sau concretizarea unor formule de administrare a unor probleme tehnice sau credibilitatea angajamentelor?
--	--

18

<p>INTERGUVERNAMENTALISM</p> <p>LIBERAL</p> <p>3. ESENȚA</p>	<p>PROIECTUL DE CERCETARE (2):</p> <p>DESIGNUL CERCETĂRII:</p> <p>☐ Analiza pe bază de documente a proceselor de negociere de la nivelul Uniunii Europene în cinci momente-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1955-1958 ▪ 1958-1969 ▪ 1969-1983 ▪ 1984-1988 ▪ 1988-1991
--	--

19

<p>INTERGUVERNAMENTALISM</p> <p>LIBERAL</p> <p>3. ESENȚA</p>	<p>PROIECTUL DE CERCETARE (3):</p> <p>CONCLUZIILE CERCETĂRII:</p> <p>☐ etapele principale ale procesului de integrare reflectă preferințe guvernamentale, nu supranaționale</p> <p>☐ preferințele naționale sunt influențate în primul rând de interese economice și nu de influențe politice</p> <p>☐ negocierile reflectă puterea relativă a statelor</p> <p>☐ delegarea de competențe către instituțiile supranaționale are ca scop doar asigurarea asupra faptului că angajamentele făcute de state sunt respectate</p>
--	---

20

INTERGUVERNAMENTALISM

LIBERAL

4. CRITICI

- ☐ concentrarea excesivă asupra negocierilor dintre state ↔ pașii mărunți întreprinși zi-de-zi de instituțiile europene
- ☐ selectiv în privința surselor de documentare
- ☐ nu poate explica
 - rolul crucial pentru succesul programului pieței unice pe care l-au jucat Comisia Europeană și Jacques Delors
 - independența unor instituții precum Curtea de Justiție a UE
- ☐ subestimează influența interdependențelor care există la nivelul sistemului de relații internaționale
- ☐ nu ia în considerare faptul că preferințele actorilor interni nu sunt fixe pe parcursul procesului de negociere, ci pot varia în timp
- ☐ supralicitează conceptul de suveranitate națională
- ☐ nu acordă nici un rol actorilor transnaționali

21

INTERGUVERNAMENTALISM. INTERGUVERNAMENTALISM LIBERAL

CONCLUZII

22

INTERGUVERNAMENTALISM.	
INTERGUVERNAMENTALISM.	ACTORII POLITICI AI PROCESULUI DE
LIBERAL	INTEGRARE?
CONCLUZII	☐ statele naționale

23

INTERGUVERNAMENTALISM.	
INTERGUVERNAMENTALISM.	ARGUMENTELE CU CARE ESTE SUSȚINUT
LIBERAL	PROCESUL DE INTEGRARE?
CONCLUZII	☐ maximizarea beneficiilor economice pentru statele participante la proces
	☐ necesitatea supraviețuirii statelor într-o lume globalizată

24

INTERGUVERNAMENTALISM.	FACTORII CARE ÎNTREȚIN PROCESULUI DE INTEGRARE?
INTERGUVERNAMENTALISM	
LIBERAL	☐ statele membre
CONCLUZII	☐ instituțiile supranaționale în măsura în care le sunt delegate competențe

25

INTERGUVERNAMENTALISM.	CUM SUNT LUATE DECIZIILE?
INTERGUVERNAMENTALISM	
LIBERAL	☐ negociere: puterea relativă a statelor
CONCLUZII	<ul style="list-style-type: none"> ▪ actorii cu alternative mai bune sunt într-o poziție mai avantajoasă de negociere ☐ package deals/side payments: <ul style="list-style-type: none"> ▪ aranjamente istorice formate pe baza convergenței preferințelor statelor mari și a unor compensații pentru statele mici

26

